

Jaarrekening 2019

Adres

*Primulastraat 1
Paramaribo
Suriname*

Telefoon

+597 403783

E-mail

info@miglis.sr

Website

www.miglis.sr

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD.....	2
1. INLEIDING	3
2. ORGANOGRAM MANAGEMENT INSTITUUT GLIS.....	4
3. VERSLAG VAN HET BESTUUR OVER HET JAAR 2019.....	5
4. JAARREKENING 2019	14
4.1 Balans per 31 december 2019 in SRD (vóór bestemming van het resultaat)	14
4.2 Meerjarenoverzicht balansen 2017-2019 in SRD	15
4.3 Resultatenrekening over 2019 in SRD	16
4.4 Meerjarenoverzicht resultaten 2017-2019 in SRD	18
4.5 Kasstroomoverzicht 2019 (SRD)	20
4.6 Koersontwikkeling	21
4.7 Toelichting op de Balans per 31 december 2019	22
4.7.1 Activa	22
4.7.2 Passiva	23
4.8 Toelichting bij de Resultatenrekening over 2019.....	25
4.8.1 Omzet	25
4.8.2 Exploitatiekosten	27
4.8.3 Dotatie Voorzieningen 2019.....	28
4.8.4 Afschrijving bedrijfsmiddelen.....	28
5. OVERIGE GEGEVENS	29
5.1 Voorgestelde bestemming van het resultaat.....	29
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	30

VOORWOORD

Met genoegen presenteren wij u het jaarverslag 2019, waarin de verrichtingen als ook de bijzondere omstandigheden waaronder het Management Instituut voor Grondregistratie en Landinformatie Systeem (MI-GLIS) heeft moeten opereren, zijn beschreven.

Het Instituut wordt bestuurd door een driehoofdig Bestuur. Een Raad van Toezicht ziet toe op de werkzaamheden van het Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen het Instituut.

Samenstelling Raad van Toezicht MI-GLIS per 31 december 2019:

mevrouw mr. Zaria R. Ellis-Eenig	<i>Voorzitter</i>
de heer Ricky K. October BSc	<i>Ondervoorzitter</i>
de heer Jerry R. A-Kum MSc	<i>Lid</i>
de heer drs. Marchiano M. Garson	<i>Lid</i>
de heer Ashwin D. Gayadin BSc	<i>Lid</i>

Bestuur MI-GLIS van 1 januari 2019 tot en met 29 mei 2019:

de heer drs. Sylvano A. Tjong-Ahin	<i>Directeur</i>
de heer mr. Ricardo A. Vreden	<i>Bewaarder</i>
de heer Frits M. Sanrawi Msc	<i>GLIS-landmeter</i>

Bestuur MI-GLIS per 1 september 2019:

de heer drs. Silvano A. Tjong-Ahin	<i>Directeur</i>
mevrouw mr. Glenda L. Heikerk	<i>Bewaarder</i>
de heer Frits M. Sanrawi Msc	<i>GLIS-landmeter</i>

*Het Bestuur en een deel van de Raad van Toezicht bij het bereiken van het hoogste punt van het nieuwe in aanbouw zijnde kantoorgebouw van het MI-GLIS:
v.l.n.r. S. Tjong-Ahin, Z. Ellis-Eenig, G. Heikerk, R. October, F. Sanrawi, A. Gayadin*

1. INLEIDING

Het MI-GLIS, welke bij wet van 25 september 2009, SB 2009 no. 149 is ingesteld, is een publiekrechtelijke rechtspersoon die als organisatie zelfstandig haar wettelijk voorgeschreven taken uitvoert. Het doel van het Instituut is de bevordering van de rechtszekerheid ten aanzien van registergoederen, een doelmatige informatievoorziening aan de overheid, de ondersteuning en bevordering van de economische activiteiten en in het algemeen bevordering van de verdere ontwikkeling van het economisch gebruik van het land.

Het MI-GLIS verleent binnen deze taakstelling een aantal diensten aan derden. Haar clientèle bestaat, naast de doorsnee burger, voornamelijk uit notarissen, diverse overheidsinstellingen, advocaten, financiële instellingen, landmeters, makelaars en deurwaarders.

De verleende diensten zijn zeer divers, maar kunnen worden onderscheiden in vier basisgroepen: de *verrichtingen van de Bewaarder*, de *inning van zegelrechten (VISA)*, de *diensten van de GLIS-landmeter* en *overige onderzoeksdiensten*.

De verrichtingen van de Bewaarder betreffen hoofdzakelijk het bijhouden van de boeken van registergoederen en het verstrekken van informatie hierover aan het publiek.

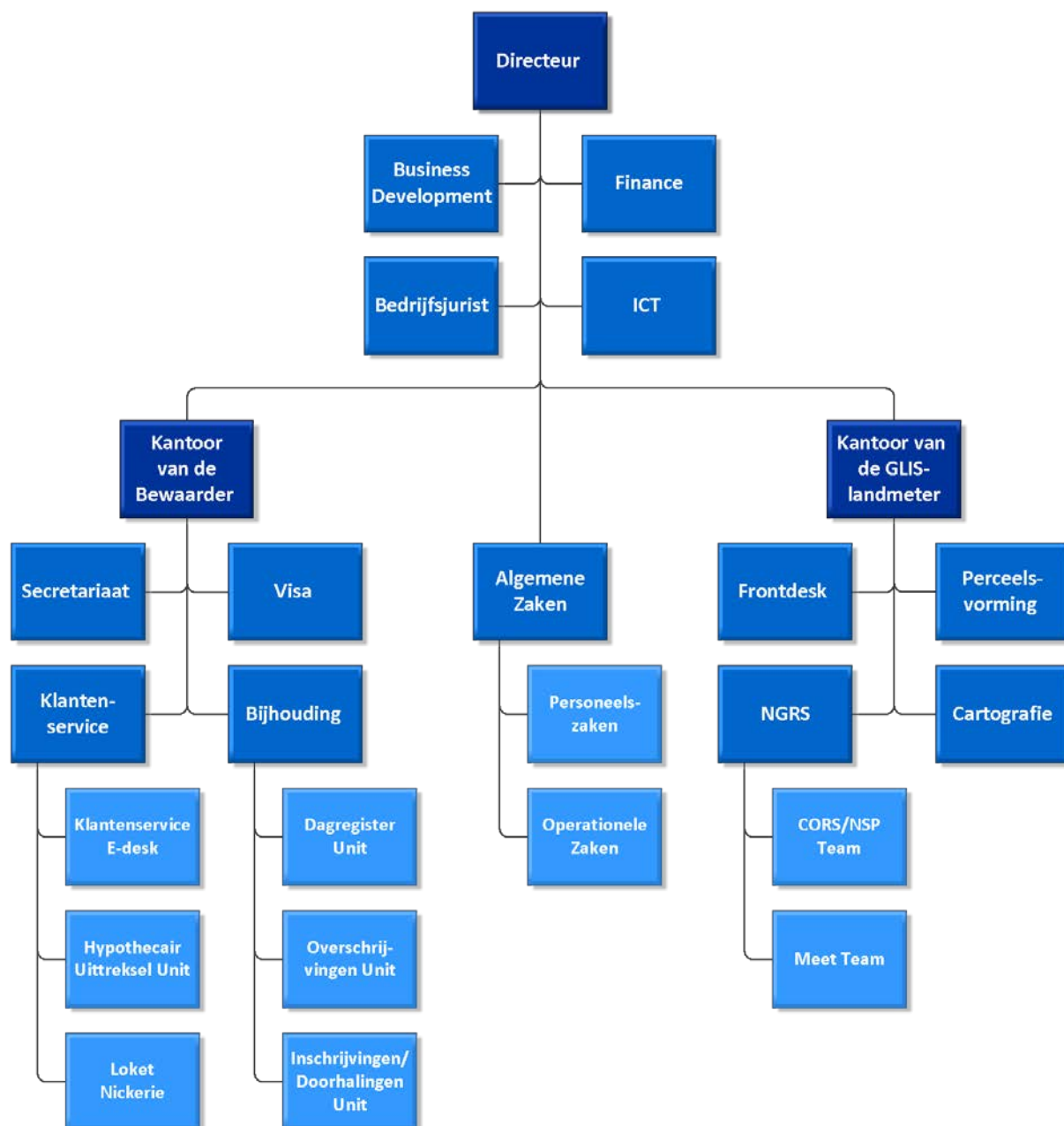
Ten aanzien van de vergoeding voor levering van Visa diensten heeft MI-GLIS slechts een innings- en bewaarfunctie; de geïnde zegelrechten (hoofdstuk 5, artikel 106 van de GLIS-wet) met name bij overschrijving van percelen, worden periodiek afgestort aan het Ministerie van Financiën ten behoeve van de Staat.

De diensten van de GLIS-landmeter omvatten het toekennen van PerceelsID's, de samenstelling van kaartmateriaal, het adviseren bij verkavelingen en bij herinrichting van gebieden, het vernummen van percelen, het verrichten van metingen, het in stand houden van het Nationaal Geodetisch Referentiestelsel en het verhuren van meetapparatuur aan landmeters.

2. ORGANOGRAM MANAGEMENT INSTITUUT GLIS

Het Instituut wordt geleid door de Directeur die samen met de GLIS-Landmeter en de Bewaarder, het Bestuur vormt. De Bewaarder is belast met specifieke juridisch registratieve taken terwijl de GLIS-Landmeter belast is met de opbouw en het onderhoud van het geometrisch bestand.

De voor het Instituut meer strategische ondersteunende diensten, namelijk ICT en Finance, vallen onder de directeur en worden geleid door een afdelingshoofd. De afdeling Business Development rapporteert tevens rechtstreeks aan de Directeur.

3. VERSLAG VAN HET BESTUUR OVER HET JAAR 2019

Economische omgeving 2019

Na de economische inkrimping gedurende 2015 en 2016 groeide de economie weer. De economie kwam vanaf 2017 langzaam uit de recessie als gevolg van gunstige ontwikkelingen in de mineralen sector en in 2018 kregen wij een sterke opleving van de handelssector. In 2019 groeide de economie volgens het ABS met 0,3%. Zowel de exportopbrengsten en de overheidsinkomsten uit de goudsector namen in 2019 toe. De twaalf maanden inflatie bleef sinds de tweede helft van 2017 dalen. In 2017 9,2%, 5,4% in 2018 en 4,2% in 2019.

De Centrale Bank van Suriname verkoopwisselkoers van de SRD ten opzichte van de USD bleef redelijk stabiel op SRD 7,52, terwijl de Eurokoers sterk fluctueerde.

Ondanks de positieve trend bleef punt van zorg de hoge schuldenlast per eind 2019 van 86,6% van het BBP en het stijgend begrotingstekort. De Centrale Bank van Suriname noteerde een stijging van de monetaire reserves, welke het gevolg was van buitenlandse leningen en overname van vreemde valuta kasreserve bij lokale banken.

In deze situatie van een lichte economische opleving en prijsstabiliteit blikken wij terug op een jaar met goede financiële resultaten.

Omzet

Het balanstotaal van het MI-GLIS nam in het verslagjaar toe met 22,5%, hoofdzakelijk vanwege de toename van de materiële activa. Het nettoresultaat liep op van ca. SRD 77,7 mln. naar SRD 84,1 mln., een stijging van ca. 8%. Na afdracht van de zegelrechten aan het Ministerie van Financiën is het netto beschikbaar resultaat voor 2019 gesteld op SRD 7,4 mln., hetgeen een toename betekent van ruim 2,5% in vergelijking met het jaar daarvoor.

COVID-19

In het laatste kwartaal 2019 vond er een uitbraak plaats van het COVID-19 virus in Wuhan-China. Een ziekte die zich snel verspreidde en veel doden veroorzaakte.

Vooruitzichten

Zoals hiervoren aangegeven, worden wij geconfronteerd met uitdagingen en onzekerheden in de economische en sociale omgeving. Hoewel we de toekomst niet kunnen voorspellen, kan gesteld worden dat indien de hoge schuldenlast en het significante begrotingstekort - dat een structureel karakter dreigt te krijgen - niet drastisch worden teruggebracht, dit zal leiden tot een informele koersstijging en daling van de monetaire reserves, welke een negatief effect zullen hebben op de lokale economie en in het verlengde daarvan onze bedrijfsresultaten. In mei 2020 zullen de verkiezingen plaatsvinden. Het is moeilijk en voorbarig om een prognose in die richting te doen.

Indien de gevolgen van de slechte macro-economische situatie in Suriname zichtbaar worden en de ontwikkeling van de wisselkoersen, zal dit mogelijk ook gevolgen hebben voor de bouwactiviteiten van het nieuwe kantoorgebouw.

Hoewel de mobiliteit van de wereldbevolking enorm is, wordt verwacht dat de COVID-19 uitbraak beheersbaar blijft en zal deze dus geen dusdanige invloed hebben op de continuïteit van de bedrijfsprocessen en werkzaamheden.

Verder zal er gewerkt worden aan capaciteitsversterking welke een positief effect zal hebben op de klanttevredenheid en de kwaliteitsverbetering.

De kwaliteitsbewaking en kwaliteitsverbetering welke sedert oktober 2019 is ingezet bij het Kantoor van de Bewaarder zal verder worden uitgebouwd.

Er zal verder worden ingezet op het indammen van corruptie - ter continuering van het in 2018 opgestart anti-corruptieprogramma - waardoor de risico's voor het Instituut worden verkleind en de rechtszekerheid wordt gewaarborgd.

In het kader van de automatisering zullen de benodigde investeringen worden gepleegd. Hiermee zal ingespeeld kunnen worden op de behoefte vanuit de samenleving en de gebruikersgroepen.

Uitgaande van bovenstaande vooruitzichten en ontwikkelingen zal het bedrijfsresultaat naar verwachting aanzienlijk lager uitvallen.

Externe relaties

In 2019 werd door het MI-GLIS een projectvoorstel ingediend bij Compete Caribbean, een programma gefinancierd door de IDB. Dit voorstel had tot doel:

- Het opzetten van de HBO opleiding tot landmeter bij het Polytechnisch College Suriname.
- De versterking van het curriculum van de landmetersopleiding van het NATIN en de versterking van de afdeling perceelvorming van het MI-GLIS.
- De herziening van de Zegelwet.

Voor wat betreft de HBO opleiding tot landmeter bij het Polytechnisch College Suriname en de MBO opleiding landmeetkunde van het NATIN, heeft met medewerking het PUM (Programma Uitzending Managers) een onderzoek plaatsgevonden. Hierbij is het curriculum van het NATIN onder de loep genomen en de aansluiting met de op te zetten HBO opleiding bekeken. Daarnaast is gekeken naar het marktlandschap van de landmeterssector, waarin afgestudeerden zowel als zelfstandige ondernemer als in dienstverband zouden moeten opereren. Via de PUM consultant zijn er contacten gelegd in Nederland en België. Alzo is gebleken dat een Hogeschool in België een landmetersopleiding heeft die goed aansluit op de Surinaamse situatie. Tussen het Polytechnisch College Suriname en de Belgische Hogeschool zijn er gesprekken gevoerd die erin hebben geresulteerd dat de Belgische Hogeschool heeft aangegeven bereid te zijn haar curriculum beschikbaar zal stellen en eventueel ook gastdocenten. De opleiding zal - volgens verkregen informatie van het Polytechnisch College Suriname - naar alle waarschijnlijkheid in het collegejaar 2021-2022 aanvangen. Mogelijkerwijs kan er een opschuiving in tijd plaatsvinden vanwege de COVID-19 pandemie.

In 2019 is vanuit het Compete Caribbean project met behulp van een consultant uit Nederland gewerkt aan een voorstel dat dient te leiden tot de herziening van de Zegelwet. Daarbij is een nieuw wettelijk kader inzake de overdracht van onroerende goederen uitgewerkt met als belangrijkste uitgangspunten:

- Dat de kosten voor overdracht van onroerende goederen in lijn worden gebracht met internationale normen.
- Dat het totale kostenplaatje en het mechanisme voor de overdracht van onroerende goederen transparant wordt gemaakt.

Dit voorstel is in de maand augustus 2019 aangeboden aan de Minister van Ruimtelijke Ordening, Grond- en Bosbeheer (ROGB). Hoewel dit voorstel reeds is aangeboden, is bij wijziging van het bestuur door de nieuwe bewaarder in samenspraak met de directeur - wegens gewijzigde beleidsinzichten, aandachtspunten van de medewerkers, geconstateerde ongeregelde heden en overige ontwikkelingen (zoals o.a. de gewijzigde wet op het Notarisambt) - besloten dit voorstel van nadere commentaren te voorzien. Hiermee heeft het MI-GLIS wederom een opmerkelijke bijdrage geleverd aan het formuleren van beleid.

In het kader van de samenwerking tussen China en Suriname hebben drie werknemers van het MI-GLIS geparticipeerd in twee door de Chinese overheid gefinancierde seminars in China, te weten:

- Het *Seminar on Beidou Navigation Satellite System/GNSS*, gevolgd door een werknemer van het Kantoor van de GLIS-landmeter en wel de afdeling NGRS.
- Het *Seminar on Geographic Information Science for Developing Countries*, gevolgd door een werknemer van de afdeling Business Development en één van de afdeling Perceelsvorming van het Kantoor van de GLIS-landmeter.

Beide seminars waren vanwege de steeds voortschrijdende technologie op dit gebied erg belangrijk, dan wel noodzakelijk voor het MI-GLIS.

Interne bedrijfsvoering

Personeel

In 2019 zijn 13 werknemers in dienst getreden van het MI-GLIS. Deze nieuwe werknemers werden als volgt ingedeeld: 8 bij het Kantoor van de Bewaarder, 3 bij het Kantoor van de GLIS-landmeter, 1 bij de afdeling Algemene Zaken en 1 bij Business Development.

4 medewerkers hebben het instituut als volgt verlaten:

- 1 werknemer is op eigen verzoek met ontslag gegaan
- 1 werknemer werd ontslagen wegens dringende redenen
- 2 werknemers zijn uit dienst getreden vanwege het bereiken van respectievelijk de 65-jarige en 70-jarige leeftijd

Hiermee kwam het personeelsbestand per eind 2019 op een totaal van 84, waarvan 39 mannen en 45 vrouwen.

Het jaar 2019 markeerde ook het jaar van in eerste instantie op non-actiefstelling en daarna het ontslag van de Bewaarder Mr. Vreden, tevens bestuurslid van het MI-GLIS. Dit geschiedde per resolutie van de President van de Republiek Suriname de dato 29 mei 2019. De nieuwe Bewaarder, Mr. Heikerk, werd benoemd per 1 september 2019 en in die tussentijd werden de werkzaamheden van de bewaarder waargenomen door een plaatsvervangend bewaarder.

In het verlengde van het ontslag van de Bewaarder werd op verzoek van de Raad van Toezicht van het MI-GLIS een onderzoek ingesteld bij de Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie in Suriname. Dit vanwege het feit dat door de President van de Republiek Suriname was gevraagd om een proces in te zetten voor een justitieel onderzoek naar onrechtmatig handelen dan wel opzettelijk plichtsverzuim van de ontslagen bewaarder Mr. Vreden. Het onderzoek duurt nog voort.

Ontevredenheid personeel

Vanwege de ontevredenheid over het op non actief stellen van de Bewaarder, Mr. Vreden, (zoals vermeld hierboven) ontstond er onrust onder de werknemers. Dit heeft geleid tot een kortstondige werkneerlegging in april 2019.

Staking

Twee medewerkers die zich schuldig hadden gemaakt aan onethische handelingen bij de uitoefening van hun werkzaamheden zijn hangende een intern onderzoek per 25 september 2019 op non-actief gesteld, met behoud van hun salaris en emolumenten. Als gevolg hiervan hebben enkele werknemers in de periode van september – november 2019 het werk neergelegd c.q. zijn in “beraad” gegaan. Het “no-work, no- pay-principe” werd hierbij gehanteerd. Het verzoek bij de Ontslagcommissie voor het verlenen van een ontslagvergunning van een deel van deze werknemers is toen afgewezen. Na open gesprekken vanuit het Bestuur met de medewerkers is de rust teruggekeerd en heeft het overgrote deel van werknemers haar werkzaamheden hervat.

Na voortzetting van de staking van de vier overige medewerkers, heeft het Bestuur, na afstemming met de Raad van Toezicht en de Bedrijfsadvocaat besloten het proces tot ontbinding van de arbeidsovereenkomst wegens gewichtige redenen bij de rechter in te zetten.

Beperking dienstverlening

Door voormelde werkonderbreking is een beperking in de dienstverlening ontstaan. Door de inzet van vervangende krachten bij het Kantoor van de Bewaarder en bij het Kantoor van de GLIS-landmeter is deze werkonderbreking opgevangen. Hoewel de werkneerlegging enig effect heeft gehad op de doorlooptijden, heeft deze geen dusdanige invloed gehad op de jaarcijfers.

Vakbond

Vermeldenswaard op het personeelsvlak is het ontstaan van een vakvereniging van de werknemers. Deze draagt de naam “Personeelsbond MI-GLIS”. Aan het einde van het verslagjaar had deze vakvereniging nog geen rechtspersoonlijkheid verkregen. Daarnaast was ook niet duidelijk of de vakvereniging enige draagvlak had onder de werknemers. De vakvereniging werd in 2019 op grond van het voorgaande door het MI-GLIS Bestuur dan ook niet als zodanig erkend.

Kwaliteitsbewaking/kwaliteitsbevordering

In het kader van kwaliteitsverbetering/kwaliteitsbewaking is er door de Bewaarder Mr. Heikerk een verslag uitgebracht aan de Raad van Toezicht en de Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie in Suriname over geconstateerde ongeregelheden bij de werkwijze van dienstverleners en andere autoriteiten.

Aan de notarissen (VNKN) is door de Bewaarder Mr. Heikerk een notariscongres voorgesteld, maar daarvoor is er geen animo getoond vanuit het Notariaat.

Vanwege de ongeregelheden bij het Kantoor van de Bewaarder is besloten tot nieuwe c.q. verscherpte werkinstructies over te gaan. Tevens is een verscherpte controle toegepast op de naleving van de formele vereisten bij de aanbidding van akten en de controle op voorschriften bij de vaststelling van de waarden in taxatierapporten.

Mede naar aanleiding van de brief van het Ministerie van Openbare Werken en Transport (OW&T) d.d. 11 september 2019, waarin het Ministerie het MI-GLIS en ook de notarissen wijst op het wettelijk verbod ingevolge de Stedebouwkundige Wet (inhoudende dat notarissen notariële akten niet mogen tekenen, de GLIS-landmeter geen PerceelsID mag toekennen en de Bewaarder notariële akten niet mag in-/ overschrijven zonder de vereiste PL-vergunning) zijn in dat kader gesprekken gevoerd met het ministerie van OW&T en het ministerie van RGB in de periode oktober 2019. Om burgers niet onnodig te duperen zijn partijen tot werkbare oplossingen gekomen.

Ook terzake de onjuiste toepassing van delen van het Notariaat van de Deviezenregeling inzake de vereiste deviezenvergunning bij bepaalde akten waarbij niet-ingezetenen zijn betrokken, zijn er vanuit het MI-GLIS gesprekken gevoerd met de Deviezencommissie. Deze gesprekken hebben geresulteerd in concrete werkafspraken.

In het kader van de herziening van de “waardeklapper” zijn er door de Bewaarder Mr. Heikerk initiatiefgesprekken gevoerd met de voorzitter van de Associatie van Makelaars in Onroerende Goederen in Suriname (AMOG). De standaardisatie van taxatierapporten was ook onderwerp van de gesprekken. Om de ongeregeldeheid met betrekking tot taxatierapporten die worden ingediend door niet beëdigde makelaars/taxateurs tegen te gaan, heeft de AMOG toegezegd het MI-GLIS een overzicht te doen toekomen van de beëdigde makelaars/taxateurs met de daarbij behorende beëdigingsbeschikkingen. Deze makelaars/taxateurs zullen als de erkende makelaars/taxateurs worden aangemerkt.

Scanproject

In het kader van de voorgenomen digitalisering is het scanproject weer nieuw leven ingeblazen in november 2019. Parttimers zijn ingehuurd om het proces te bespoedigen en nieuwe applicaties zijn daarbij ontwikkeld.

Trainingen

Om de dienstverlening naar afnemers te optimaliseren, zijn er trainingen verzorgd door een consultant, te weten:

1. Wet op het Notarisambt
2. Perikelen rondom onroerende transacties in Suriname deel 1 en 2

Informatie RvT

Het Bestuur heeft de Raad van Toezicht regelmatig geïnformeerd, zowel mondeling als schriftelijk, over de financiële situatie, belangrijke transacties, investeringen, het personeelsbeleid en overige ontwikkelingen binnen het MI-GLIS.

Bouw nieuw hoofdkantoor

In 2018 en in het eerste kwartaal van 2019 werden de administratieve en juridische voorbereidingen gedaan van de bouw van het nieuw hoofdkantoor van het MI-GLIS op de hoek van de Mr. J. Lachmonstraat en de Hindilaan. Daardoor konden de daadwerkelijke bouwwerkzaamheden van het nieuwe hoofdkantoor in maart 2019 van start gaan. De geschatte bouwtijd is gesteld op 14 maanden. De financiering van de bouw geschiedt uit eigen middelen, zijnde besparingen / reserveringen uit de omzet overschotten.

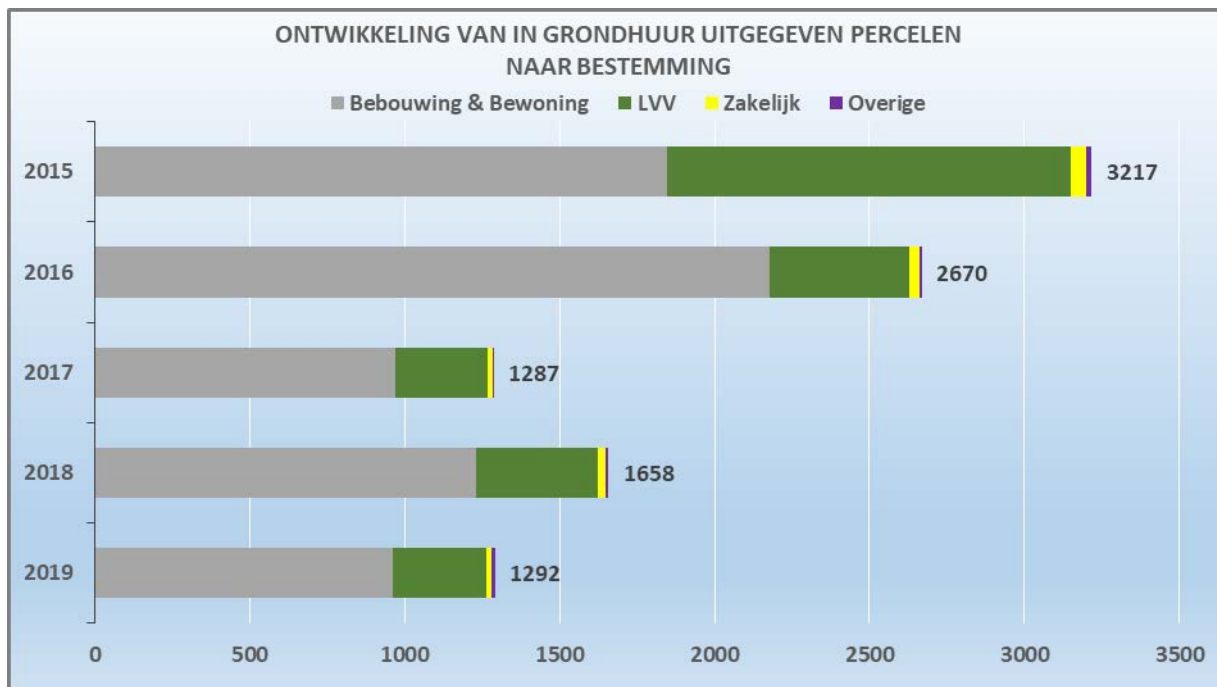

De eerste steenlegging door de bestuursleden

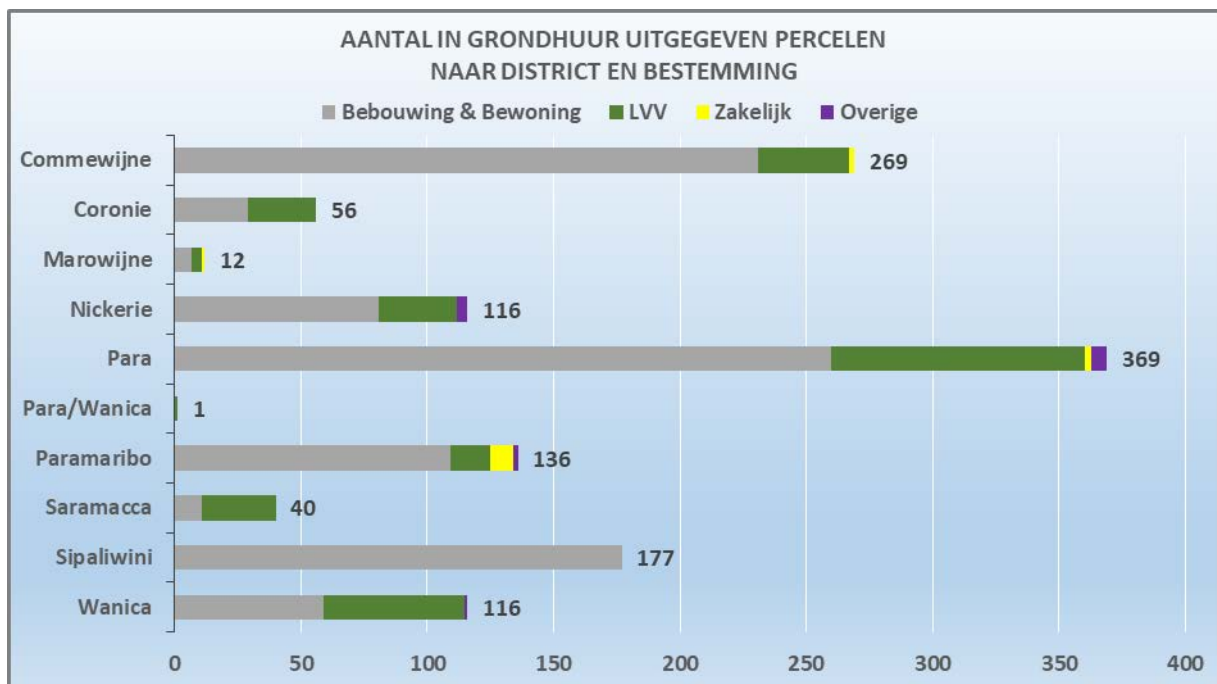

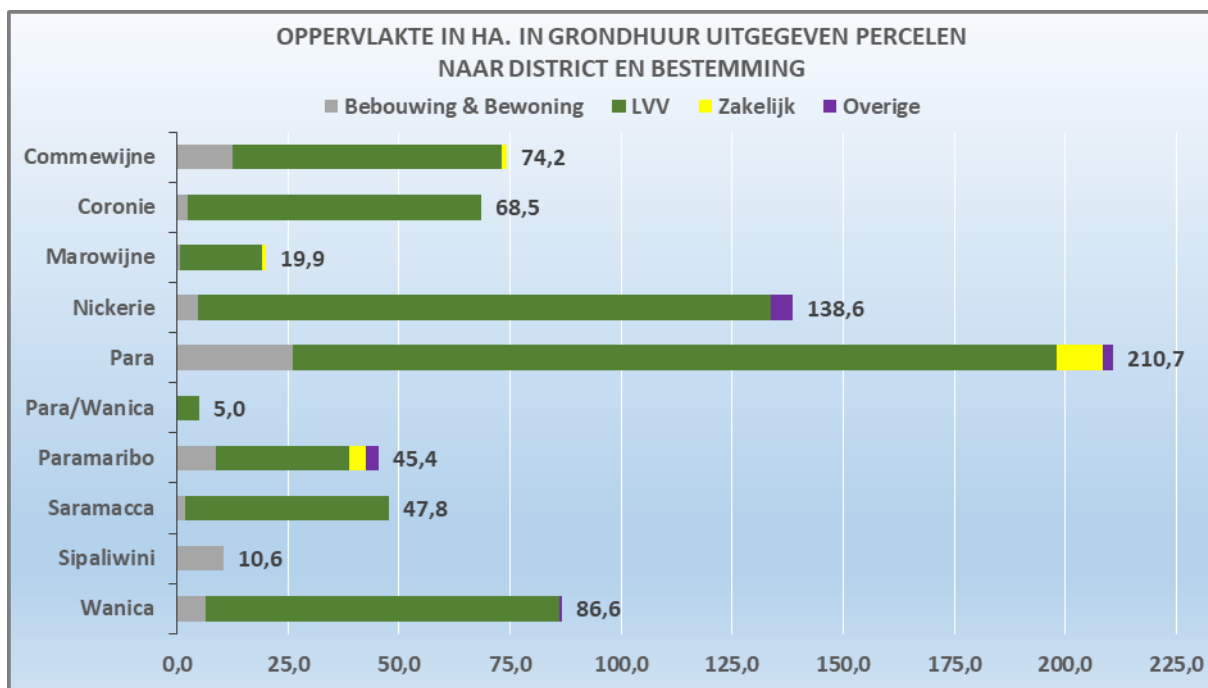
Grondregistratie

De uitgifte van percelen in grondhuur door de overheid is in 2019 in aantallen uitgedrukt met ca. 22% afgenomen ten opzichte van het jaar daarvoor. De afname in oppervlakte is nog groter t.w. 46%.

De meeste grondhuurpercelen zijn toegewezen in de districten Para en Commewijne. Indien wij dat vertalen naar grondoppervlakte, wordt duidelijk dat ca. de helft van het totaal oppervlak aan toegewezen grond in de districten Para en Nickerie voorkomt. Het gaat in deze voornamelijk om toewijzingen met een landbouwbestemming.

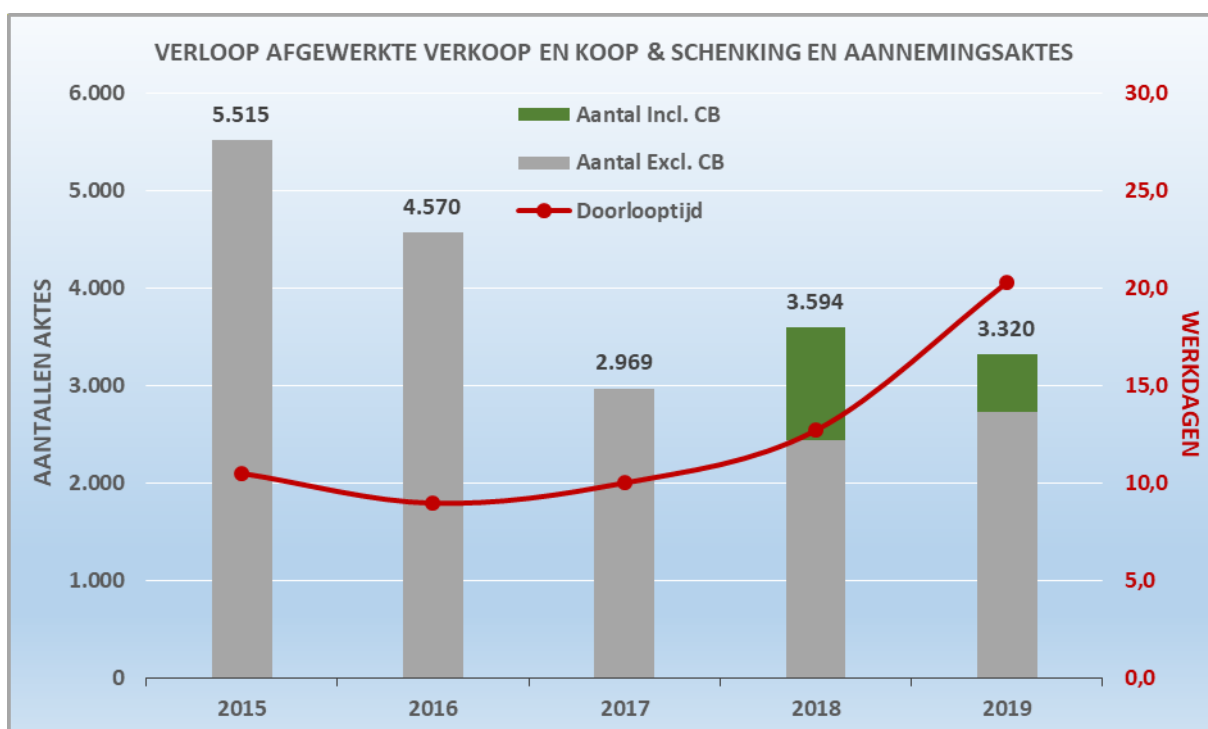

Overschrijvingen

Het aantal aan het MI-GLIS aangeboden koop en verkoopakten en akten van schenking en aanneming ter overschrijving in de openbare registers is ten opzichte van 2018 met 7,6% afgenomen. Indien de akten waarbij gebruik gemaakt is van de Collectieve beschikking d.d. 12 februari 2018 No. 0299a-18 buiten beschouwing worden gelaten, is er een toename van 11,5% waar te nemen.

De doorlooptijd in werkdagen vertoont een stijgende trend. Voor het boekjaar is dit voor een groot deel toe te schrijven aan de gevoerde staking van de werknemers van de cruciale afdelingen.

Kadastrale registratie

In 2019 zijn er in totaal 12.511 perceelsID's toegekend. Zoals uit het onderstaand overzicht blijkt, is het grootste aantal perceelsID's toegekend in het district Wanica. Op de tweede en derde plaats komen de districten Paramaribo en Commewijne.

District	2017	2018	2019	Totaal
Brokopondo	2	111	1	114
Commewijne	310	1.060	1.089	2.459
Coronie	1	52	36	89
Marowijne	4	8	300	312
Nickerie	87	467	564	1.118
Para	93	411	884	1.388
Paramaribo	1.344	3.093	4.395	8.832
Saramacca	14	159	114	287
Sipaliwini	0	126	136	262
Wanica	1.090	3.699	4.992	9.781
Totaal	2.945	9.186	12.511	24.642

Het voordeel van de toekenning van perceelsID's is dat percelen opnieuw zijn uitgemeten door landmeters conform moderne standaarden van het MI-GLIS. Een grote uitdaging bij de toekenning van perceelsID's blijft de verwerkingstijd van de ingediende meetstukken van landmeters waaronder uitmetingskaarten met bijbehorende relazen van bevindingen. De stagnerende verwerkingstijd komt vanwege de tijd die verloren gaat in het aanbrengen van correcties door de landmeters in de aangeleverde stukken, en het vervolgens weer terugsturen naar het Instituut. De gemiddelde verwerkingstijd van aanvragen die teruggestuurd moesten worden naar de landmeters bedroeg in 2019 24 werkdagen. Aanvragen die direct goed waren (First Time Right) hadden een gemiddelde verwerkingstijd van 11 werkdagen. De First Time Right aanvragen betroffen 8,6% van het totaal.

Efficiëntie

De gevoerde staking heeft een directe invloed gehad op de gemiddelde doorlooptijden van alle producten. De verwerkingstijd van transportaktes is hierdoor gestegen van 12,7 werkdagen in 2018 naar 20,3 werkdagen in 2019.

In 2019 is een totaal van 45.153 hypothecaire uittreksels uitgeschreven (2018: 43.026), wat neerkomt op een gemiddelde van 185 per werkdag. De gemiddelde doorlooptijd voor de oplevering van een hypothecair uittreksel in 2019 bedroeg twee werkdagen. 52% werd dezelfde dag opgeleverd vanwege onder andere de express-service voor notarissen en landmeters.

Zegelrechten

In het verslagjaar is SRD 76 mln. overgemaakt aan zegelrechten en andere ingehouden betalingen aan de overheid. Voor deze dienst aan de overheid ontvangt het MI-GLIS geen vergoeding en toch wordt de inning van deze rechten gezien als de grootste uitdaging voor het Instituut. De heffing van zegelrechten en de onduidelijke regelgeving hieromtrent stellen het Instituut bloot aan veel kritiek uit de gemeenschap. Het is noodzakelijk dat de heffing van zegelrecht/belastingen in verband met de overdracht van vastgoed grondig wordt herzien en dat meer voorlichting komt omtrent de wijze van inning. Dat is ook de reden geweest voor het in 2019 bij het Ministerie van RGB ingediend voorstel ter herziening van de Zegelwet teneinde de hele procedure rondom de overdracht alsmede de heffingen, te verbeteren.

Directeur MI-GLIS, mevrouw mr. Glenda L. Heikerk

4. JAARREKENING 2019

Bij het opmaken van de Jaarrekening 2018 worden tevens vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar meegenomen.

4.1 Balans per 31 december 2019 in SRD (vóór bestemming van het resultaat)

ACTIVA	31-dec-2019	31-dec-2018	toe-/afname
Vaste Activa			
Materiële Activa	15.693.781	5.480.883	186,3%
Immateriële Activa	125.125	143.202	-12,6%
Vlottende Activa			
Debiteuren	60.200	89.037	-32,4%
Liquide Middelen	28.362.481	30.367.149	-6,6%
Vooruitbetaalde Kosten	595.058	508.010	17,1%
Overige Activa	8.236	8.236	0,0%
TOTAAL ACTIVA	44.844.881	36.596.517	22,5%
PASSIVA	31-dec-2019	31-dec-2018	toe-/afname
Eigen Vermogen	40.744.905	33.348.250	22,2%
Voorzieningen	740.565	530.736	39,5%
Technische Assistentie Ministerie RGB	94.624	179.369	-47,2%
Korte termijn verplichtingen aan de Overheid	3.175.123	2.538.162	25,1%
Overige vlottende passiva	89.664	-	
TOTAAL PASSIVA	44.844.881	36.596.517	22,5%

4.2 Meerjarenoverzicht balansen 2017-2019 in SRD

ACTIVA	31-dec-2019	31-dec-2018	31-dec-2017
Vaste Activa			
Materiële Activa	15.693.781	5.480.883	2.453.207
Immateriële Activa	125.125	143.202	152.753
Vlottende Activa			
Debiteuren	60.200	89.037	-4.375
Liquide Middelen	28.362.481	30.367.149	20.444.559
Vooruitbetaalde Kosten	595.058	508.010	672.502
Overige Activa	8.236	8.236	46.588
TOTAAL ACTIVA	44.844.881	36.596.517	23.765.234
PASSIVA	31-dec-2019	31-dec-2018	31-dec-2017
Eigen Vermogen	40.744.905	33.348.250	23.996.688
Voorzieningen	740.565	530.736	335.410
Technische Assistentie Ministerie RGB	94.624	179.369	401.158
Korte termijn verplichtingen aan de Overheid	3.175.123	2.538.162	-968.022
Overige vlottende passiva	89.664		
TOTAAL PASSIVA	44.844.881	36.596.517	23.765.234

4.3 Resultatenrekening over 2019 in SRD

In onderstaand overzicht worden de bedrijfsresultaten 2019 weergegeven in Surinaamse dollars.

	2019	2018	toe-/afname
Omzet Visa	76.636.961	70.506.184	6.130.777
• Zegelrechten	57.372.612	57.487.125	-114.513
• Kale grond	1.011.013	1.184.007	-172.994
• Hypotheek geldlening	3.372.189	2.785.431	586.758
• Procesverbaal	14.724.779	8.978.084	5.746.695
• Ruiling	116.652	15.924	100.728
• Vestiging Erfdienstbaarheid	26.250		26.250
• Boete	8.740	20.065	-11.325
• Opstalrecht	4.705	35.532	-30.827
• Overige omzetten	21	16	5
Omzet Verrichtingen Bewaarder	20.571.252	19.121.286	1.449.966
• Borderellen	12.081.454	11.537.980	543.474
• Afschriften	5.878.465	5.193.023	685.442
• Hypothecaire uittreksels	1.189.070	1.128.735	60.335
• Overigen (formulieren, verklaringen, kopieën)	1.422.263	1.261.548	160.715
Omzet Geo-afdeling	693.669	532.378	161.291
• Geodetische Producten	691.094	518.692	172.402
• Geodetische Diensten	2.575	13.686	-11.111
Overige Omzetten	125.974	124.440	1.534
Totaal Omzetten	98.027.856	90.284.288	7.743.568

Resultaten rekening over 2019 -vervolg-

	2019	2018	toe-/afname
Exploitatiekosten	13.853.547	12.575.434	1.278.113
• Personeelskosten	9.580.278	8.359.713	1.220.565
• Huisvestingskosten	1.985.714	2.035.113	-49.399
• Transportkosten	203.979	179.787	24.192
• ICT-kosten	351.599	410.122	-58.523
• Kantoorkosten	704.811	544.186	160.625
• Trainingskosten	31.686	9.265	22.421
• Accountantskosten/consultancy	445.372	211.822	233.550
• Representatie	57.542	49.620	7.922
• Reis- en verblijfskosten	25.128	248.180	-223.052
• Juridische Bijstand	86.152	29.227	56.925
• Renummeratie RvT	55.850	75.750	-19.900
• Teambuilding	261.420	242.763	18.657
• Public Outreach	-10.217	154.984	-165.201
• Overige kosten (w.o. huur CORS)	74.233	24.902	49.331
Dotatie Voorzieningen	671.216	496.179	175.037
Vrijval Voorzieningen	-461.387	-300.618	-160.769
Afschrijvingen	950.015	865.514	84.501
Totaal kosten	15.013.391	13.636.509	1.376.882
Bedrijfsresultaat	83.014.465	76.647.779	6.366.686
Overige baten/lasten	1.040.808	1.097.910	-57.102
Netto-resultaat	84.055.273	77.745.689	6.309.584
Afgedragen en nog af te dragen Visa gelden	-76.636.961	-70.506.184	-6.130.777
Netto resultaat na afdrachten	7.418.312	7.239.505	178.807

4.4 Meerjarenoverzicht resultaten 2017-2019 in SRD

	2019	2018	2017
Omzet Visa	76.636.961	70.506.184	55.820.085
• Zegelrechten	57.372.612	57.487.125	42.202.108
• Kale grond	1.011.013	1.184.007	998.929
• Hypotheek geldlening	3.372.189	2.785.431	2.686.759
• Procesverbaal	14.724.779	8.978.084	9.851.757
• Ruiling	116.652	15.924	55.781
• Vestiging Erfdienstbaarheid	26.250		
• Boete	8.740	20.065	24.735
• Opstalrecht	4.705	35.532	
• Overige omzetten	21	16	16
Omzet Verrichtingen Bewaarder	20.571.252	19.121.286	16.696.556
• Borderellen	12.081.454	11.537.980	10.147.952
• Afschriften	5.878.465	5.193.023	4.042.400
• Hypothecaire uittreksels	1.189.070	1.128.735	1.058.455
• Overigen (formulieren, verklaringen, kopieën)	1.422.263	1.261.548	1.447.749
Omzet Geo-afdeling	693.669	532.378	200.817
• Geodetische Producten	691.094	518.692	191.078
• Geodetische Diensten	2.575	13.686	9.739
Overige Omzetten	125.974	124.440	71.886
Totaal Omzetten	98.027.856	90.284.288	72.789.344

Meerjarenoverzicht Resultaten -vervolg-

	2019	2018	2017
Exploitatiekosten	13.853.547	12.575.434	11.052.202
• Personeelskosten	9.580.278	8.359.713	7.585.056
• Huisvestingskosten	1.985.714	2.035.113	1.874.971
• Transportkosten	203.979	179.787	160.674
• ICT-kosten	351.599	410.122	287.301
• Kantoorkosten	704.811	544.186	502.799
• Trainingskosten	31.686	9.265	21.968
• Accountantskosten/consultancy	445.372	211.822	202.406
• Representatie	57.542	49.620	51.224
• Reis- en verblijfskosten	25.128	248.180	119.191
• Juridische Bijstand	86.152	29.227	
• Renummeratie RvT	55.850	75.750	55.550
• Teambuilding	261.420	242.763	169.881
• Public Outreach	-10.217	154.984	
• Overige kosten (w.o. huur CORS)	74.233	24.902	21.181
Dotatie Voorzieningen	671.216	496.179	335.410
Vrijval Voorziening Debiteuren en overige	-461.387	-300.618	-192.347
Afschrijvingen	950.015	865.514	868.975
Totaal kosten	15.013.391	13.636.509	12.064.240
Bedrijfsresultaat	83.014.465	76.647.779	60.725.104
Overige baten/lasten	1.040.808	1.097.910	523.605
Netto-resultaat	84.055.273	77.745.689	61.248.709
Afgedragen en nog af te dragen Visa gelden	-76.636.961	-70.506.184	-55.820.085
Netto resultaat na afdrachten	7.418.312	7.239.505	5.428.624

4.5 Kasstroomoverzicht 2019 (SRD)

	2019	2018
Netto-resultaat	84.055.273	77.745.689
Aanpassingen voor:	1.159.844	1.060.840
Afschrijvingen	950.015	865.514
Mutaties in Voorzieningen / Vlottende Passiva	209.829	195.326
Mutaties in Werkkapitaal:	-76.053.292	-67.150.709
Vooruitbetaalde kosten	-87.048	164.492
Vorderingen	28.837	-93.412
Afdrachten Ministerie van Financiën	-76.000.000	-67.000.000
T.A. Ministerie RGB (convenant)	-84.745	-221.789
Overige vlottende passiva	89.664	-
Netto cash uit bedrijfsactiviteiten	9.161.825	11.655.820
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	2.112.058
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-11.166.493	-3.845.288
Investerings (im)materiële vaste activa	-11.166.493	-3.806.936
Termijndeposito Company Creditcard	-	-38.352
Saldo kasstroom	-2.004.668	9.922.590
Saldo liquide middelen begin boekjaar	30.367.149	20.444.559
Saldo geldmiddelen eind boekjaar	28.362.481	30.367.149

4.6 Koersontwikkeling

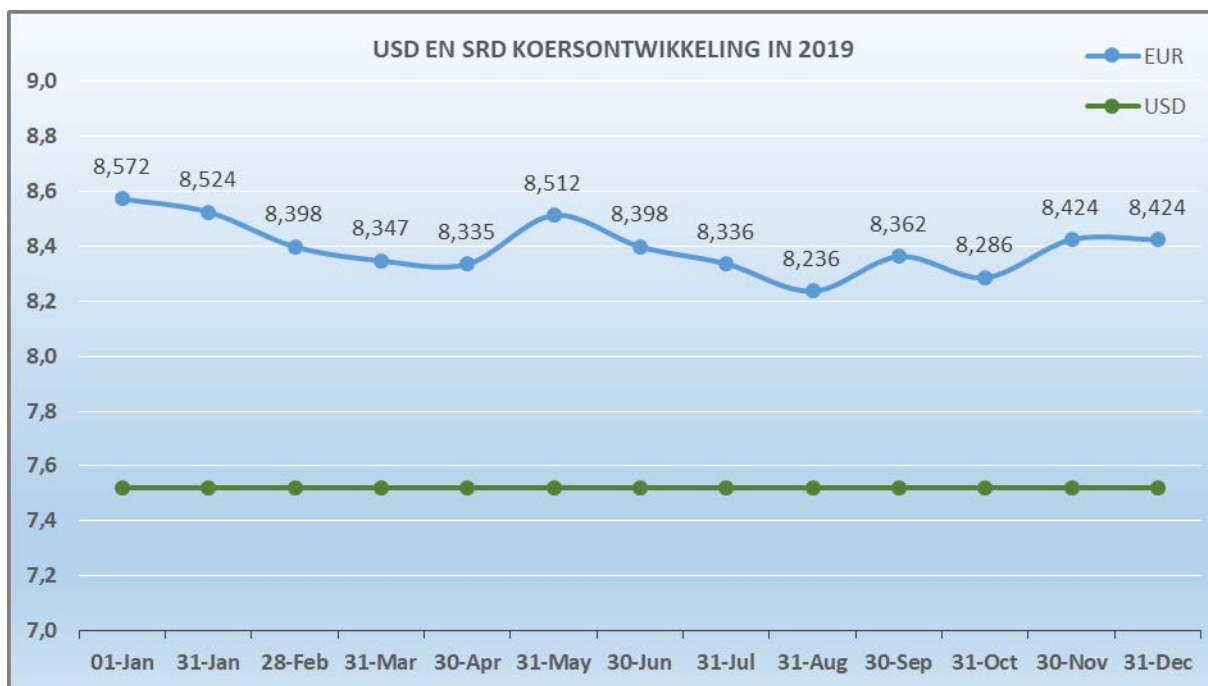
De officiële wisselkoersverhouding van de Amerikaanse dollar is in het verslagjaar gelijk gebleven te weten SRD 7,52 en vertoont in onderstaande grafiek dus een vlakke lijn.

De ontwikkeling van de officiële wisselkoers voor de Euro vertoont gedurende 2019 wel fluctuaties: een aanvangskoers van SRD 8,572 op 02 januari, een dieptepunt van SRD 8,236 in augustus, waarna deze steeg om op 31 december SRD 8,424 te bedragen.

De eurokoers is van invloed op de omzetten, aangezien de klapperwaarde die wordt gehanteerd bij overdrachten in deze valuta is genoteerd. De zegelrechten worden omgerekend en afgedragen volgens de officiële wisselkoers vastgesteld door de Centrale Bank van Suriname.

Het Management Instituut GLIS heeft ook contracten afgesloten in Amerikaanse dollars, waarbij de financiële afwikkeling in Surinaamse dollars geschiedt. Het betreft onder andere de kosten voor het huren van kantoorruimten en CORS-ruimten.

Onderstaande grafiek geeft een beeld van de koersontwikkeling in 2019.

4.7 Toelichting op de Balans per 31 december 2019

4.7.1 Activa

Waarderingsgrondslag Activa

Vaste activa worden op de balans tegen boekwaarde opgenomen; de aanschaffingswaarde minus de (geaccumuleerde) afschrijving. Afschrijving vindt jaarlijks lineair plaats. Op activa aangeschaft in de tweede helft van het boekjaar wordt niet afgeschreven ten laste van de resultaten van datzelfde jaar. Op vaste activa, aangekocht en in gebruik genomen in de eerste zes maanden van het jaar, wordt afgeschreven naar rato van één jaar gebruik.

Voor het opzetten van een bedrijfspand werd in april 2016 een terrein van 0,6306 hectare in grondhuur verkregen. In het boekjaar 2018 is de waarde van het terrein geactiveerd op de balans conform de klapperwaarde 2011 op basis van een prijsvaststelling per vierkante meter kale grondwaarde van € 40. In 2018 zijn de bouwactiviteiten aangevangen en in 2019 de daadwerkelijke bouwwerkzaamheden.

Vaste Activa

Vaste Activa omvatten de *Materiële activa* en de *Immateriële activa*, samen met een totale balanswaardering van SRD 15.818.906. De netto toename (na aftrek van afschrijvingen) bedroeg SRD 10.194.821 (2018: SRD 5.624.085).

De forse groei is voornamelijk het gevolg van de investeringen *Materiële activa*, t.w. de nieuwbouw (SRD 8.786.075), ICT hardware (SRD 1.972.213, waarvan SRD 239.000 upgrade van het CORS netwerk betrof), bedrijfsvoertuigen (SRD 304.829) en overige posten (SRD 74.873)

De *Immateriële activa* omvatten de aangekochte Software & Licenties met een aanschafwaarde in 2019 van SRD 28.500. De categorie *Software & Licenties* wordt gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met afschrijvingen, welke laatsten worden bepaald op basis van de looptijd van de licentie.

Vlottende activa

De post vlottende activa is samengesteld uit *Debiteuren*, *Liquide middelen* inclusief een eventueel saldo op de rekening Kruisposten Kas-Bank, *Vooruitbetaalde kosten* en *Overige activa*.

Op de balans is de post *Debiteuren* voor de nominale waarde opgenomen. Deze post omvat zowel tegoeden die als overschotten bij betaling van geleverde diensten door notarissen en institutionele DOB-online cliënten zijn ontstaan, alsook enkele uitstaande facturen die nog verrekend moeten worden.

Het saldo van de post *Liquide middelen* bestaat voor het grootste deel uit de saldi van bankrekeningen onder beheer van het Management Instituut GLIS, de kasmiddelen en kruisposten betreffende cheque-stortingen onderweg.

Tegoeden in Amerikaanse dollar zijn in Surinaamse dollar gewaardeerd tegen een omrekeningskoers van SRD 7,520, terwijl voor de Euro een omrekeningskoers van SRD 8,424 werd gehanteerd.

Onder de post *Vooruitbetaalde Kosten* verzekeringspremies en service-abonnementen opgenomen die op jaarbasis worden afgesloten.

Overige Activa betreffende de deposito's voor lease van een POS-apparaat van de bank en bij een servicestation in verband met een regeling voor brandstof ten behoeve van onze bedrijfsvoertuigen.

4.7.2 Passiva

Eigen Vermogen

Het verloop van het eigen vermogen (in SRD) en de opbouw per 31 december 2019 is als volgt:

	Stand per 1-jan-2019	Mutaties in 2019	Stand per 31-dec-2019
Egalisatie Reserve	1,000,000		1,000,000
Egalisatie Reserve (liquiditeiten)	8,641		8,641
Investeringsfonds	8,360,000		8,360,000
Risicofonds	2,000,000		2,000,000
Reserve Vervanging Bedrijfsmiddelen	3,868,245		3,868,245
Herwaarderingsreserve	718,935	-21,657	697,278
Toekenning Bedrijfsterrein Mr. J. Lachmonstraat	2,167,498		2,167,498
Resultaat boekjaar 2015	1,491,434		1,491,434
Resultaat boekjaar 2016	1,065,368		1,065,368
Resultaat boekjaar 2017	5,428,624		5,428,624
Resultaat boekjaar 2018	7,239,505		7,239,505
Resultaat boekjaar 2019		7,418,312	7,418,312
Totaal	33,348,250	7,396,655	40,744,905

In dit boekjaar vond de jaarlijks toe te passen proportionele afboeking op de herwaarderingsreserve plaats welke is vastgesteld op basis van de resterende levensduur van de back-up generator.

De totale waarde van de afschrijving bedrijfsmiddelen en immateriële vaste activa bedroeg SRD 950.015 en is ten laste van de bedrijfsresultaten boekjaar 2019 gebracht.

Voorzieningen

Onder deze post zijn opgenomen de verplichtingen met betrekking tot de samenstelling van de jaarrekening van 2019 en de accountantscontrole hiervan, overige consultancy diensten, alsook nutsvoorzieningen en overige diensten die over de maanden november en december van het boekjaar die op de laatste dag van het jaar onder verslag nog niet in rekening waren gebracht aan het Management Instituut GLIS.

Technische Assistentie Ministerie RGB

Deze dotatie werd in de eerste helft van 2012 door het Ministerie van RGB gedaan. De storting is geëffectueerd op een bankrekening van het MI-GLIS en diende om de aanloopkosten van het Instituut, in het bijzonder voor de vergoeding van personeelsleden, eventueel te kunnen opvangen. De middelen hoefden echter niet voor dat doel te worden aangewend.

Aanwending van deze middelen geschiedt t.b.v. het Ministerie van RGB onder de voorwaarden vervat in een convenant, gesloten tussen ROGB en MI-GLIS op 27 maart 2018. In boekjaar 2019 is deze voorziening deels aangewend en staat per ultimo boekjaar een saldo van SRD 94.624 uit.

Korte termijn verplichtingen aan de Overheid

De korte termijn verplichtingen aan de Overheid worden in de jaarrekening 2019 vastgesteld op basis van de afstortingsverplichting uit hoofde van ontvangen zegelrechten.

De afstortingsverplichting (SRD 3.175.123) is opgebouwd uit de jaarontvangsten van zegelrechten 2019 (SRD 76.636.961) en saldo schuld van de afdrachten zegelrechten per eind 2018 (SRD 2.538.162), minus de afdrachten gedaan in boekjaar 2019 aan het Ministerie van Financiën (SRD 76.000.000).

Overige vlottende passiva

Onder deze post is in totaal een bedrag van SRD 89.664 opgenomen, welke voornamelijk abusievelijke ontvangsten omvatten voor een bedrag groot SRD 87.436.

4.8 Toelichting bij de Resultatenrekening over 2019

4.8.1 Omzet

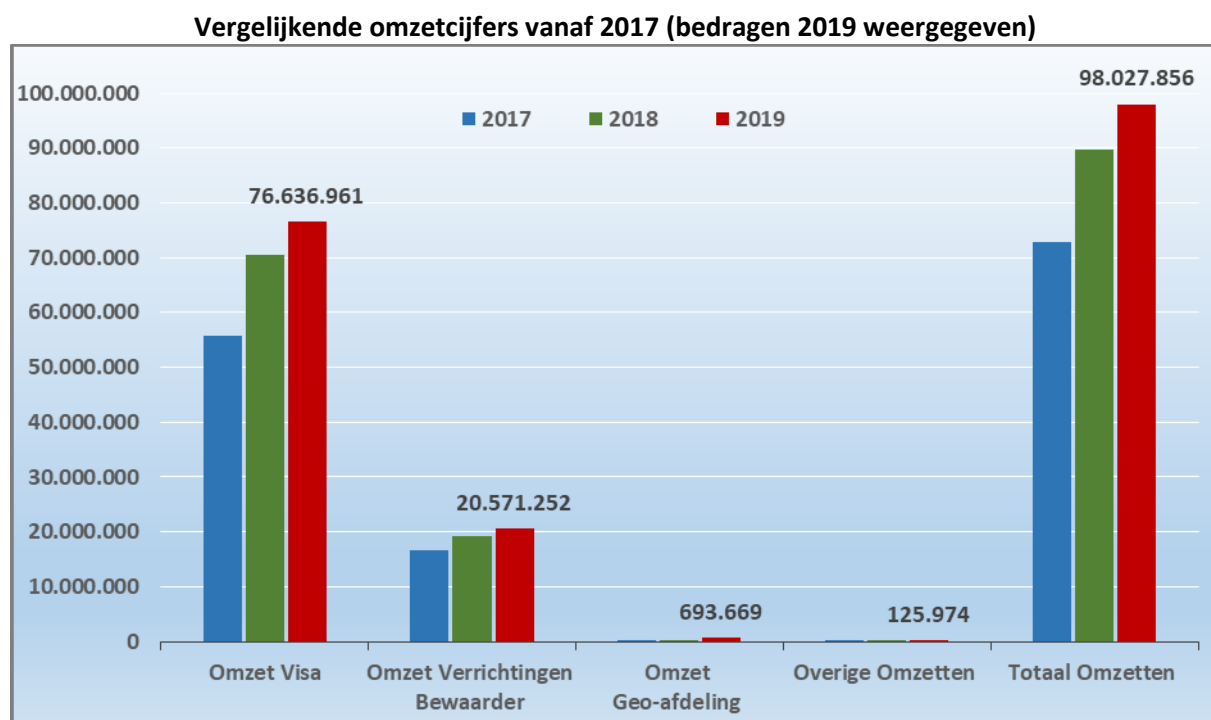
De omzetten worden gerealiseerd in het jaar van het ontvangen ('inschrijven') van documenten van notarissen, overige instanties en van burgers. Over 2019 is een bruto omzet gerealiseerd van SRD 98.027.856 (2018: SRD 90.284.288), een stijging van SRD 7.743.568 (8,6%). Verhoudingsgewijs werd 78,2% (2018: ca. 78,1%) van de omzet gerealiseerd middels levering van diensten vallende onder de categorie *Visa*. Binnen deze categorie werd vervolgens ca. 74,9% (2018: ca. 81,5 %) gerealiseerd door inning van Zegelrechten.

Binnen de categorie *Verrichtingen van de bewaarder* wordt een groter deel van de inkomsten (58,7%) gegenereerd onder het item *Borderellen* bij het vestigen van hypotheek. De verrichtingen van de bewaarder droegen SRD 20.571.252 bij aan de bruto omzet in het jaar 2019, becijferd als 21% van de totale jaaromzet van het Instituut.

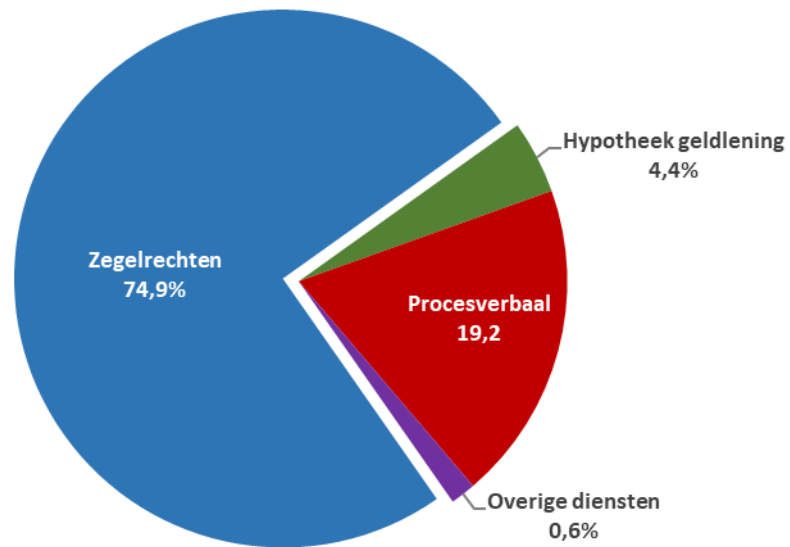
Een stijging in de waarde van ongeveer SRD 543.474 ofwel 4,7% (van SRD 11,5 mln. in 2018 naar SRD 12,0 mln. in 2019) werd geregistreerd onder de categorie *Borderellen*. In 2019 is een aantal van 2.700 hypothecaire leningen geregistreerd, een daling van 7% ten opzichte van 2018 (2.891). De gemiddelde waarde in Surinaamse dollar van de individuele transacties (hypothecaire lening) steeg in 2019 met ca. 24% (van SRD 3.607 naar SRD 4.475). Gezien de koersontwikkelingen in 2019 kan dit als een reële waardestijging worden gezien.

De procentuele bijdrage aan de totale omzetten van de dienstverlening vanuit de Geo-afdeling in 2019, bedraagt 0,7%. De bijdrage aan de bedrijfsresultaten 2019 is vastgesteld op SRD 693.669 (2018: SRD 532.378). Het grootste deel (SRD 647.100, nl. 94%) wordt toegerekend aan de toekenning van PerceelsID's. Het aantal toegekende PerceelsID's steeg in 2019 aanzienlijk naar 12.533 stuks (2018: 9.505 stuks).

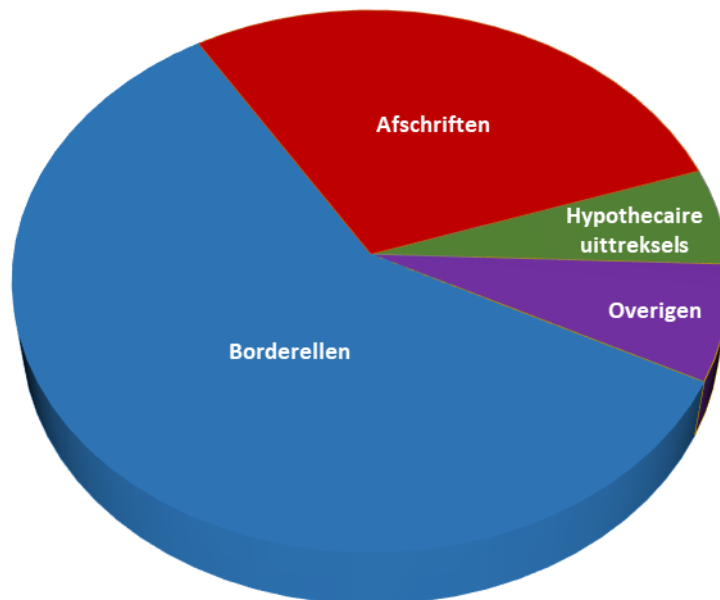
Het saldo van de post overige baten en lasten van SRD 1.040.808 bestaat overwegend uit interestbaten op banktegoeden.

Omzet Visa 2019 (procentuele bijdrage per verleende dienst)

Omzet Verrichtingen Bewaarder 2019 (bijdrage per verleende dienst in SRD)

4.8.2 Exploitatiekosten

Exploitatiekosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

De exploitatiekosten, exclusief voorzieningen en afschrijvingen, beliepen in 2019 circa SRD 13,8 mln. (2018: ca. SRD 12,6 mln.), ca. 14,1% van de totale omzetten (2018 ca. 13,9%). In absolute termen gemeten zijn de exploitatiekosten gestegen met SRD 1.278.113 (ca. 10%), voornamelijk vanwege een toename in personeelskosten (SRD 1.220.565, ca. 14,6%), kantoorkosten (SRD 160.625, ca. 29,5%) en accountants- en consultancykosten (SRD 233.550, ca. 110,3%). Daarnaast is bij ICT kosten een afname waar te nemen in het verslagjaar, namelijk SRD 58.523 (ca. 14,3%), terwijl de reis- en verblijfkosten een forse procentuele daling van ca. 89,9% (SRD 223.052) vertonen.

Personeelskosten

Zoals manifest betreft de grootste kostenpost binnen de exploitatie-uitgaven de categorie *Personeelskosten* tot een bedrag van SRD 9.580.278, welke in het jaar onder verslag 69,2% (2018: 66,5%) van de exploitatiekosten bedroegen.

Huisvestingskosten

De kosten voor huisvesting zijn in vergelijking met het voorgaand jaar met een daling van 2,4 % redelijk stabiel gebleven. Het grootste aandeel in de huisvestingskosten wordt geleverd door huurpenningen (47,1%). Dit aandeel bedroeg in 2018 nog ruim 45,7% en is in 2019 dus licht gestegen.

Transportkosten

De transportkosten bedroegen SRD 203.979, ongeveer 1,5% van de totale exploitatiekosten en omvatten de kosten voor het in bedrijf houden van het bedrijfswagenpark. Hierbij werd het merendeel van de uitgaven aangewend voor reparatie en onderhoud van de voertuigen en voor de aankoop van brandstof en smeermiddelen, evenals voor de voldoening van assuratiekosten.

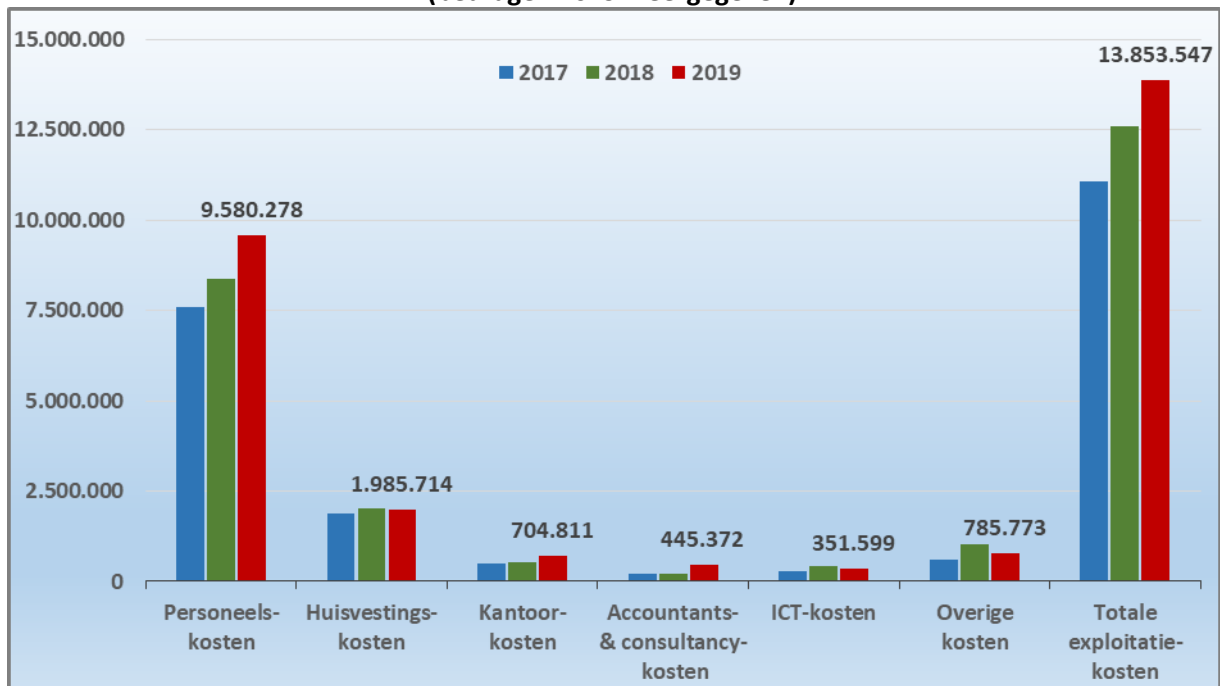
ICT kosten

Onder deze categorie zijn de kosten voor internetabonnementen de grootste post (76%), gevolgd door de kortlopende licenties (16%). De kortlopende licenties zijn met ca. SRD 55.000 afgenomen in vergelijking met vorig boekjaar.

Kantoorkosten

De kantoorkosten bestrijken SRD 704.811 (2018: SRD 544.186), een stijging van ruim 30% en worden grotendeels (86%) gegenereerd door de aanschaf van kantoorbenodigdheden. Ditzelfde beeld kon ook in voorgaande boekjaren worden vastgesteld. In de overige kantoorkosten is een stijging merkbaar van 45%. Hieronder vallen onder meer de kosten voor advertenties, voor reguliere koeriersdiensten en voor de service van diverse kantoorapparaten.

**Exploitatiekosten 2017, 2018 en 2019 naar kostengroep
(bedragen 2019 weergegeven)**

4.8.3 Dotatie Voorzieningen 2019

De netto dotatie voorzieningen betreft reserveringen voor kosten het boekjaar 2019 betreffende, die per 31 december 2019 nog niet gefactureerd c.q. betaald waren, na aftrek van de vrijval van voorzieningen getroffen in voorgaande boekjaren.

4.8.4 Afschrijving bedrijfsmiddelen

Afschrijving vindt jaarlijks lineair plaats. Op de balans worden de bedrijfsmiddelen tegen de boekwaarde opgenomen. In de eerdere paragraaf 4.7.1 Waarderingsgrondslag Activa is ook aandacht besteed aan de afschrijvingen.

5. OVERIGE GEGEVENS

5.1 Voorgestelde bestemming van het resultaat

De reguliere omzetten van het Instituut worden gevormd door de omzetten onder de categorieën ‘Verrichtingen Bewaarder’, ‘Geodetische Producten’ en een post ‘Overige Omzetten’.

De toevoeging van (een deel van) de netto bedrijfsresultaten aan de Algemene Reserves geschiedt bij vaststelling van de winstbestemming.

Met inachtneming van artikel 36 van de GLIS-wet stelt het Bestuur voor om het totale netto resultaat van SRD 7.418.312, te bestemmen zoals hierna beschreven.

Het eerder gevormde Investeringsfonds bedroeg SRD 8.360.000. Omgerekend tegen de toenmalige officiële omrekeningskoers voor de Amerikaanse dollar van SRD 3,35, komt dat ongeveer neer op 2,5 miljoen Amerikaanse dollar. Vanwege een toenemende omrekeningskoers in de hiernavolgende jaren is dit fonds drastisch ontwaard, ondanks de voorgestelde toevoegingen van het resultaat over de jaren 2015 tot en met 2018. In reële waarden omgerekend is dit Investeringsfonds gegroeid tot SRD 23.584.931 en zou na toevoeging van de resultaten van boekjaar 2019 naar SRD 31.003.243 stijgen.

In Amerikaanse dollars omgerekend, met gebruikmaking van de verkoopkoers van de Centrale Bank van Suriname per 31 december 2019 (SRD 7,52), omvat het Investeringsfonds ca. USD 4,1 mln.

Op 22 september 2020 is de verkoopkoers van de Centrale Bank aangepast naar SRD 14,29 per USD. Tegen deze koers omgerekend omvat het Investeringsfonds minder dan 2,2 miljoen Amerikaanse dollar. Echter is de omrekeningskoers van de Centrale Bank bij de meeste betalingen geen referentie en dient het Instituut dus rekening te houden met de koersontwikkelingen in het circuit buiten de Centrale Bank met als gevolg verhoogde omrekeningskoersen van 8 tot 12 procent.

De eerdere kosten-projectie van 2,5 miljoen Amerikaanse dollar is verder geconcretiseerd en bedraagt nu ca. 3,5 miljoen Amerikaanse dollar. Het Instituut heeft dus niet alleen de uitdagingen van een ontwaarde Surinaamse munteenheid, maar wordt er bovendien mee geconfronteerd dat ook de bouwpreizen in Amerikaanse dollars stijgen.

Om het Management Instituut GLIS in staat te stellen minimaal een deel van haar investeringsprogramma uit te voeren, wordt voorgesteld het totale netto resultaat van SRD 7.418.312 van lopend boekjaar te bestemmen als investeringsreserve en als zodanig toe te voegen aan het Investeringsfonds.

Met inachtneming van artikel 114 van de GLIS-wet is het Instituut aansprakelijk voor vergissingen in ruime zin gepleegd door medewerkers bij het houden van de registers en de percelenadministratie, het geometrisch bestand en de registratie van schepen en luchtvaartuigen. Conform artikel 133 van deze wet berust de aansprakelijkheid na ommekomst van 5 jaren na inwerkingtreding van deze wet bij het Instituut. Het Bestuur stelt voor het risicofonds van SRD 2 miljoen, waarop eventuele toekomstige claims kunnen worden verhaald, in stand te houden.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van het Management Instituut voor Grondregistratie en Landinformatie Systeem

Verklaring over de in het financieelverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van het Management Instituut voor Grondregistratie en Landinformatie Systeem, te Paramaribo, gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van het Management Instituut voor Grondregistratie en Landinformatie Systeem per 31 december 2019, en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de resultatenrekening over het 2019;
3. het kasstroom overzicht over 2019; en
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NVCOS). Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van het Management Instituut voor Grondregistratie en Landinformatie Systeem zoals vereist in de "Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten: (ViO). Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroeperegels Accountants (VGBA).

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het Management Instituut voor Grondregistratie en Landinformatie Systeem in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van voornoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het Management Instituut voor Grondregistratie en Landinformatie Systeem te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het Management Instituut voor Grondregistratie en Landinformatie Systeem haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Ons verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controle opdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar niet absolute, mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen van gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met internationale controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Paramaribo, 11 maart 2021
Crowe Burgos Accountants N.V.

drs. Romeo K. Burgos CA RA
Managing Partner